

॥ तैत्तिरीय ब्राह्मणम् ॥

॥ पञ्चमः प्रश्नः ॥

॥ तैत्तिरीयब्राह्मणे तृतीयाष्टके पञ्चमः प्रपाठकः ॥

स॒त्यं प्रप॑द्ये। ऋ॒तं प्रप॑द्ये। अ॒मृतं प्रप॑द्ये। प्र॒जाप॑तेः प्रि॒यां
त॒नुव॑मना॒र्तां प्रप॑द्ये। इ॒दम॒हं प॑ञ्चद॒शेन॒ वज्रे॑ण। द्विष॑न्तं भ्रातृ॒व्यम॑व
क्रामामि। योऽ॒स्मान्द्वेष्टि॑। यं च॒ व॒यं द्विष्मः॑। भूर्भुवः॑ सु॒वः। हिम्॥१॥
स॒त्यं दश॑॥ [१]

प्र वो॒ वाजा॑ अ॒भिद्य॑वः। ह॒विष्म॑न्तो घृ॒ताच्या॑। दे॒वाञ्जि॑गाति
सु॒म॒न॒युः। अ॒ग्न आ॒याहि॑ वी॒तये॑। गृ॒णानो॑ ह॒व्यदा॑तये। नि होता॑ स॒त्सि
ब॒र्हिषि॑। तं त्वा॑ स॒मिद्वि॑र॒ङ्गिरः॑। घृ॒तेन॑ वर्धयामसि। बृ॒हच्छो॑चा
यवि॑ष्य। स नः॑ पृ॒थुः श्र॒वाय्य॑म्॥२॥

अच्छा॑ दे॒व वि॒वास॑सि। बृ॒हद॑ग्रे सु॒वीर्य॑म्। ई॒डेन्यो॑
नम॑स्य॒स्तिरः॑। तमा॑सि द॒र्शतः॑। स॒म॒ग्निरि॑ध्यते वृषा॑। वृषो॑ अ॒ग्निः
समि॑ध्यते। अ॒श्वो न दे॑ववा॒हनः॑। त॒ ह॒विष्म॑न्त ईडते। वृष॑णं त्वा
व॒यं वृष॑न्। वृषा॑णः स॒मिधी॑महि॥३॥

अ॒ग्रे दी॑द्यतं बृ॒हत्। अ॒ग्निं दू॑तं वृ॒णीम॑हे। होता॑रं वि॒श्ववे॑दसम्।
अ॒स्य य॑ज्ञस्य सु॒क्रतु॑म्। स॒मि॒ध्यमा॑नो अध्व॒रे। अ॒ग्निः पा॑व॒क ईड्यः॑।
शो॒चिष्के॑ श॒स्तमी॑महे। स॒मिद्धो॑ अ॒ग्न आ॑हुत। दे॒वान् य॑क्षि स्वध्व॒र।

त्व॑ हि ह॒व्य॒वाड॑सि॒ । आ जु॑होत दु॒व॒स्यत॑ । अ॒ग्निं प्र॑य॒त्यध्व॑रे ।
 वृ॒णीध्व॑ ह॒व्य॒वाह॑नम् । त्वं वरु॑ण उ॒त मि॒त्रो अ॒ग्ने । त्वां वर्ध॑न्ति
 म॒तिभि॑र्व॒सिष्ठाः॑ । त्वे वसु॑ सु॒षण॒नानि॑ सन्तु । यू॒यं पा॑त स्व॒स्तिभिः॑
 सदा॑ नः॥४॥

श्रुवाय्यमिधीमह्यसि सत च॥ _____ [२]

अ॒ग्ने म॒हा॑ अ॒सि ब्रा॒ह्मण॑ भार॒त । अ॒साव॑सौ । दे॒वेद्धो॑ मन्वि॒द्धः ।
 ऋषि॑ष्ठ॒तो वि॒प्रा॑नु॒मदि॑तः । क॒वि॒श॒स्तो ब्र॒ह्म॑स॒ शितो॑ घृ॒ताह॑वनः ।
 प्र॒णीर्य॑ज्ञा॒नाम् । र॒थीर॑ध्व॒राणा॑म् । अ॒तूर्तो॑ हो॒ता । तू॒र्णिर्ह॒व्य॒वाट् ।
 आ॒स्पात्रं॑ जु॒हूर्दे॒वाना॑म्॥५॥

च॒म॒सो दे॑व॒पानः॑ । अ॒रा॑ इ॒वाग्ने॑ ने॒मिर्दे॒वाः स्त्वं प॑रि॒भूर॑सि । आ
 व॑ह दे॒वान् यज॑मा॒नाय॑ । अ॒ग्निम॑ग्र आ॒व॑ह । सोम॑मा॒व॑ह । अ॒ग्निमा॑व॒ह ।
 प्र॒जाप॑ति॒माव॑ह । अ॒ग्नीषो॑मा॒वाव॑ह । इ॒न्द्रा॒ग्नी आ॑व॒ह । इ॒न्द्रमा॑व॒ह ।
 म॒हेन्द्र॑मा॒व॑ह । दे॒वा॑ अ॒ज्य॒पा॑ आ॒व॑ह । अ॒ग्नि॑ हो॒त्राया॑ऽऽव॒ह ।
 स्व॑ म॒हिमा॑नु॒माव॑ह । आ चा॑ग्ने दे॒वान् व॑ह । सु॒यजा॑ च यज
 जा॒तवे॑दः॥६॥

देवानामिन्द्रमा वह पद च॥ _____ [३]

अ॒ग्निर्हो॒ता वे॒त्व॒ग्निः । हो॒त्रं वै॑त्तु प्रा॒वि॒त्रम् । स्मो व॒यम् ।
 सा॒धु ते॑ यज॒मान॑ दे॒वता॑ । घृ॒तवं॑तीमध्व॒र्यो सु॒च॒मास्य॑स्व । दे॒वायु॑व॒
 वि॒श्ववा॑राम् । ई॒डा॑म॒है दे॒वा॑ ई॒डे॒न्यान् । न॒म॒स्याम॑ न॒म॒स्यान् ।
 यजा॑म॒ यज्ञि॑यान्॥७॥

अग्निर्होता नव॥ _____ [४]

स॒मिधो॑ अ॒ग्न आ॒ज्य॑स्य वियन्तु। तनून॑पा॒द॒ग्न आ॒ज्य॑स्य
वेतु। इ॒डो अ॒ग्न आ॒ज्य॑स्य वियन्तु। ब॒रु॒हिर॑ग्न आ॒ज्य॑स्य वेतु।
स्वाहा॒ऽग्निम्। स्वाहा॒ सोमम्। स्वाहा॒ऽग्निम्। स्वाहा॑ प्र॒जाप॑तिम्।
स्वाहा॒ऽग्नीषो॑मौ। स्वाहेन्द्रा॒ग्नी। स्वाहेन्द्र॑म्। स्वाहा॑ महेन्द्रम्। स्वाहा॑
देवा॑ः आ॒ज्य॒पान्। स्वाहा॒ऽग्निः हो॒त्राञ्जु॑षा॒णाः। अ॒ग्न आ॒ज्य॑स्य
वियन्तु॥८॥

इन्द्रा॒ग्नी प॒ञ्च च॥ ————— [५]

अ॒ग्निर्वृ॒त्राणि॑ जङ्घनत्। द्र॒विण॑स्युर्वि॒प॒न्यया॑। समि॑द्धः शु॒क्र
आहु॑तः। जुषा॒णो अ॒ग्निरा॒ज्य॑स्य वेतु। त्व॑ः सो॒मासि॑ सत्प॑तिः।
त्व॑ः राजो॒त वृ॑त्रहा। त्वं भ॒द्रो अ॑सि॒ क्रतुः॑। जुषा॒णः सोम॑
आ॒ज्य॑स्य ह॒विषो॑ वेतु। अ॒ग्निः प्र॒त्नेन॑ जन्म॑ना। शु॒म्भान॑स्त॒नुव॑ः
स्वाम्। क॒विर्वि॑प्रेण वावृ॒धे। जुषा॒णो अ॒ग्निरा॒ज्य॑स्य वेतु। सोम॑
गीर्भि॑ष्वा व॒यम्। वर्ध॑यामो वचो॒विदः॑। सु॒मृ॒डी॒को न॒ आवि॑श।
जुषा॒णः सोम॑ आ॒ज्य॑स्य ह॒विषो॑ वेतु॥९॥

स्वा॑ः ष॒ट् च॥ ————— [६]

अ॒ग्निर्मूर्धा॑ दि॒वः क॒कुत्। प॒तिः पृ॒थि॒व्या अ॒यम्। अ॒पाः
रेता॑ःसि जिन्वति। भुवो॑ य॒ज्ञस्य॑ रज॑सश्च ने॒ता। यत्रा॑ नि॒युद्धिः
सच॑से शि॒वाभिः॑। दि॒वि मूर्धा॑नं दधिषे सुव॒रुषाम्। जि॒ह्वा॒म॒ग्रे च॒कृषे
हव्य॑वाहम्। प्रजा॑पते॒ न त्वदे॒तान्य॒न्यः। वि॒श्वा जा॒तानि॑ परि॒ ता
ब॑भूव। यत्का॑मास्ते जहु॒मस्तं नो॑ अस्तु॥१०॥

वयः॑ स्याम॑ पत॑यो रयी॑णाम्। स वे॑द पु॒त्रः पि॒तर॑ स
मा॒तरम्। स॒ सून॑ुर्भुव॒त्स भुव॑त्पुन॒र्मघः। स द्यामौ॑र्णो॒दन्तरि॑क्षः स
सुवः॑। स विश्वा॑ भुवो॑ अभव॒त्स आ॑भवत्। अ॒ग्नीषो॑मा॒ सवे॑दसा।
सहू॑ती वनत॒ङ्गिरः॑। सन्दे॑व॒त्रा ब॑भूवथुः। यु॒वमे॒तानि॑ दि॒वि रो॑च॒नानि॑।
अ॒ग्निश्च॑ सोम॒ सक्र॑तू अध॒त्तम्॥११॥

यु॒वः सिन्धू॑ र॒भिषां॑स्तेरव॒द्यात्। अ॒ग्नीषो॑मा॒वमु॑ञ्चतं गृभी॒तान्।
इन्द्रा॑ग्नी रोच॒ना दि॒वः। परि॒ वाजे॑षु भूषथः। तद्वा॑ञ्चेति॒ प्रवी॑र्यम्।
श॒जथ॑द्वृ॒त्रमु॑त॒ संनो॑ति॒ वाज॑म्। इन्द्रा॒ यो अ॒ग्नी सहू॑री स॒पर्या॑त्।
इ॒रज्य॑न्ता॒ वस॑व्य॒स्य भूरेः॑। सह॑स्तमा॒ सह॑सा वाज॒यन्ता॑। ए॒न्द्र
सा॒नसि॑ र॒यिम्॥१२॥

स॒जित्वा॑नः सदा॒सह॑म्। वर्षि॑ष्ठमू॒तये॑ भर। प्रस॑साहिषे
पु॒रुहू॑त॒ शत्रू॑न्। ज्येष्ठ॑स्ते शु॒ष्म इ॒ह रा॒तिर॑स्तु। इन्द्रा॒ भर॒ दक्षि॑णेना॒
वसू॑नि। पतिः॑ सिन्धू॒नामसि॑ रे॒वती॑नाम्। म॒हाः इन्द्रो॒ य ओज॑सा।
प॒र्जन्यो॑ वृष्टि॒मा इ॒वा स्तोमै॑र्व॒त्सस्य॑ वावृधे। म॒हाः इन्द्रो॑
नृ॒वदा॑च॒र्षणि॑प्राः॥१३॥

उ॒त द्वि॑ब॒र्हा अ॒मिनः॑ सहो॒भिः। अ॒स्मद्रि॒यं ग्वा॑वृधे वी॒र्या॑य।
उ॒रुः पृ॒थुः सु॒कृतः॑ क॒र्तृभि॑र्भूत्। पि॒प्री॒हि दे॒वा उ॑श॒तो यो॑विष्ठ।
वि॒द्वा ऋ॒तू र॒ऋतु॑पते यजे॒ह। ये दै॒व्या ऋ॒त्विज॑स्तेभि॒रग्ने॑। त्वः
होत॑वृ॒णाम॒स्याय॑जिष्ठः। अ॒ग्निः स्वि॑ष्ट॒कृत॑म्। अ॒या इ॒ग्निर॒ग्नेः प्रि॒या
धा॒मानि॑। अ॒या द॒त्सोम॑स्य प्रि॒या धा॒मानि॑॥१४॥

अयाङ्ग्रेः प्रिया धामानि। अयाङ्गजापतेः प्रिया धामानि।
 अयाङ्ग्रीषोमयोः प्रिया धामानि। अयाङ्गिन्द्राग्रियोः प्रिया धामानि।
 अयाङ्गिन्द्रस्य प्रिया धामानि। अयाङ्गमहेन्द्रस्य प्रिया धामानि।
 अयाङ्गैवानामाज्यपानां प्रिया धामानि। यक्षदग्नेरहोतुः प्रिया
 धामानि। यक्षध्वं महिमानम्। आयंजतामेज्या इषः। कृणोतु सो
 अध्वरा जातवेदाः। जुषतां हविः। अग्ने यद्य विशो अध्वरस्य
 होतः। पावक शोचे वेष्ट्वं हि यज्वा। ऋता यजासि महिना
 वियद्मः। हव्या वह यविष्ठ या ते अद्य॥१५॥

अस्त्वधत्तं रयिं चरषणिप्राः सोमस्य प्रिया धामानीषः पद्वि॥ [७]

उपहूतं रथन्तरं सह पृथिव्या। उप मा रथन्तरं सह
 पृथिव्या ह्वयताम्। उपहूतं वामदेव्यं सहान्तरिक्षेण। उप मा
 वामदेव्यं सहान्तरिक्षेण ह्वयताम्। उपहूतं बृहत्सह दिवा। उप
 मा बृहत्सह दिवा ह्वयताम्। उपहूताः सप्त होत्राः। उप मा सप्त
 होत्रा ह्वयन्ताम्। उपहूता धेनुः सहर्षभा। उप मा धेनुः सहर्षभा
 ह्वयताम्॥१६॥

उपहूतो भक्षः सखा। उप मा भक्षः सखा ह्वयताम्।
 उपहूतां(४)हो। इडोपहूता। उपहूतेडा। उपो अस्मां इडा
 ह्वयताम्। इडोपहूता। उपहूतेडा। मानवी घृतपदी मैत्रावरुणी।
 ब्रह्म देवकृतमुपहूतम्॥१७॥

दैव्या अध्वर्यव उपहूताः। उपहूता मनुष्याः। य इमं यज्ञमवान्।

ये यज्ञपतिं वर्धन्। उपहूते द्यावापृथिवी। पूर्वजे ऋतावरी। देवी
 देवपुत्रे। उपहूतोऽयं यजमानः। उत्तरस्यान्देवयज्यायामुपहूतः।
 भूयसि हविष्करणं उपहूतः। दिव्ये धामन्नुपहूतः। इदं मे देवा
 हविर्जुषन्तामिति तस्मिन्नुपहूतः। विश्वमस्य प्रियमुपहूतम्। विश्वस्य
 प्रियस्योपहूतस्योपहूतः॥१८॥

सहर्षभा ह्वयतामुपहूतः हविष्करणं उपहूतश्चत्वारि च॥ [८]

देवं बरुहिः। वसुवने वसुधेयस्य वेतु। देवो नराशंसः।
 वसुवने वसुधेयस्य वेतु। देवो अग्निः स्विष्टकृत्। सुद्रविणा
 मन्द्रः कविः। सत्यमन्मायजी होता। होतुर्होतुरायजीयान्।
 अग्ने यान्देवानयाद्। याः अपिप्रेः। ये ते होत्रे अमंथसत।
 ताः संसनुषीः होत्रान्देवङ्गमाम्। दिवि देवेषु यज्ञमेरयेमम्।
 स्विष्टकृच्चाग्ने होताऽभूः। वसुवने वसुधेयस्य नमोवाके वीहि॥१९॥
 अपिप्रेः पञ्च च॥ [९]

इदं द्यावापृथिवी भद्रमभूत्। आर्धं सूक्तवाकम्। उत
 नमोवाकम्। ऋध्यास्मं सूक्तोच्यमग्ने। त्वं सूक्तवागंसि। उपश्रितो
 दिवः पृथिव्योः। ओमन्वती तेऽस्मिन् यज्ञे यजमान द्यावापृथिवी
 स्ताम्। शङ्गये जीरदानू। अत्रसू अप्रवेदे। उरुगव्यूती अभयं
 कृतौ॥२०॥

वृष्टिद्यावा रीत्यापा। शम्भुवौ मयोभुवौ। ऊर्जस्वती च
 पयस्वती च। सूपचरणा च स्वधिचरणा च। तयोराविदि।

अ॒ग्निरि॒दꣳ ह॒विरं॑जुषत। अवी॑वृधत् महो ज्यायोऽकृत। सोमं
इ॒दꣳ ह॒विरं॑जुषत। अवी॑वृधत् महो ज्यायोऽकृत। अ॒ग्निरि॒दꣳ
ह॒विरं॑जुषत॥ २१॥

अवी॑वृधत् महो ज्यायोऽकृत। प्र॒जाप॑तिरि॒दꣳ ह॒विरं॑जुषत।
अवी॑वृधत् महो ज्यायोऽकृत। अ॒ग्नीषो॑मा॒विदꣳ ह॒विरं॑जुषेताम्।
अवी॑वृधेतां महो ज्यायोऽक्राताम्। इन्द्रा॒ग्नी इ॒दꣳ ह॒विरं॑जुषेताम्।
अवी॑वृधेतां महो ज्यायोऽक्राताम्। इन्द्रं इ॒दꣳ ह॒विरं॑जुषत।
अवी॑वृधत् महो ज्यायोऽकृत। म॒हेन्द्र इ॒दꣳ ह॒विरं॑जुषत॥ २२॥

अवी॑वृधत् महो ज्यायोऽकृत। दे॒वा आ॑ज्य॒पा आ॑ज्यमजुषन्त।
अवी॑वृधन्त महो ज्यायोऽकृत। अ॒ग्निर्हो॑त्रेणे॒दꣳ ह॒विरं॑जुषत।
अवी॑वृधत् महो ज्यायोऽकृत। अ॒स्यामृ॑ध॒द्धोत्रा॑यान्देवङ्ग॒माया॑म्।
आशा॑स्तेऽयं यज॑मानोऽसौ। आयु॑रा शा॑स्ते। सु॒प्रजा॑स्त्वमा शा॑स्ते।
स॒जा॒त॒व॒न॒स्यामा शा॑स्ते॥ २३॥

उत्त॑रान्देवय॒ज्यामा शा॑स्ते। भूयो॑ ह॒विष्क॑र॒ण॒मा शा॑स्ते। दि॒व्यं
धा॒मा शा॑स्ते। वि॒श्वं प्रि॑यमा शा॑स्ते। यद॒नेन॑ ह॒विषा॑ऽऽशा॑स्ते।
तद॑श्या॒त्तदृ॑ध्यात्। तद॑स्मै दे॒वा रा॑सन्ताम्। तद॑ग्निर्दे॒वो दे॒वेभ्यो॑
व॒न॑ते। व॒यम॒ग्नेर्मानु॑षाः। इ॒ष्टं च॑ वी॒तं च॑। उ॒भे च॑ नो द्यावा॑पृथि॒वी
अꣳह॑स॒स्पाता॑म्। इ॒ह ग॑ति॒र्वाम॑स्ये॒दं च॑। नमो॑ दे॒वेभ्यः॑॥ २४॥

अ॒भयं॑ कृता॑वकृता॒ग्निरि॒दꣳ ह॒विरं॑जुषत म॒हेन्द्र इ॒दꣳ ह॒विरं॑जुषत स॒जा॒त॒व॒न॒स्यामा शा॑स्ते वी॒तं च॑ त्रीणि॑
च॥

तच्छुं योरावृणीमहे। गातुं यज्ञाय। गातुं यज्ञपतये। दैवीं
स्वस्तिरस्तु नः। स्वस्तिर्मानुषेभ्यः। ऊर्ध्वं जिगातु भेषजम्। शं
नो अस्तु द्विपदै। शं चतुष्पदे॥२५॥

तच्छुं योरष्टौ॥

[११]

आप्यायस्व सन्ते। इह त्वष्टारमग्रियं तन्नस्तुरीपम्। देवानां
पत्नीरुशतीरवन्तु नः। प्रावन्तु नस्तुजये वाजसातये। याः पार्थिवासो
या अपामपि व्रते। ता नो देवीः सुहवाः शर्म यच्छता। उत ग्रा
वियन्तु देवपत्नीः। इन्द्राण्यग्राय्यश्विनी राट्। आ रोदसी वरुणानी
शृणोतु। वियन्तु देवीर्य ऋतुर्जनीनाम्॥२६॥

अग्निर्होता गृहपतिः स राजा। विश्वा वेद जनिमा जातवेदाः।
देवानामुत यो मर्त्यानाम्। यजिष्ठः स प्र यजतामृतावा। वयमुं त्वा
गृहपते जनानाम्। अग्ने अकर्म समिधा बृहन्तम्। अस्थूरि णो
गार्हपत्यानि सन्तु। तिग्मेन नस्तेजसा स॑ शिशाधि॥२७॥

जनीनामष्टौ च॥

[१२]

उपहूत९ रथन्तर९ सह पृथिव्या। उप मा रथन्तर९ सह
पृथिव्या ह्वयताम्। उपहूतं वामदेव्य९ सहान्तरिक्षेण। उप मा
वामदेव्य९ सहान्तरिक्षेण ह्वयताम्। उपहूतं बृहत्सह दिवा। उप
मा बृहत्सह दिवा ह्वयताम्। उपहूताः सप्त होत्राः। उप मा सप्त
होत्रा ह्वयन्ताम्। उपहूता धेनुः सहर्षभा। उप मा धेनुः सहर्षभा
ह्वयताम्॥२८॥

उपहूतो भक्षः सखा। उप मा भक्षः सखा ह्यताम्।
 उपहूताँ(४)हो। इडोपहूता। उपहूतेडा। उपो अस्मा९ इडा
 ह्यताम्। इडोपहूता। उपहूतेडा। मानवी घृतपदी मैत्रावरुणी।
 ब्रह्म देवकृतमुपहूतम्॥२९॥

दैव्या अध्वर्यव उपहूताः। उपहूता मनुष्याः। य इमं
 यज्ञमवान्। ये यज्ञपत्नीं वर्धन्। उपहूते द्यावापृथिवी। पूर्वजे
 ऋतावरी। देवी देवपुत्रे। उपहूतेयं यजमाना। इन्द्राणीवा-
 ऽविधवा। अदितिरिव सुपुत्रा। उत्तरस्यान्देवयुज्यायामुपहूता।
 भूयसि हविष्करण उपहूता। दिव्ये धामनुपहूता। इदं मे देवा
 हविर्जुषन्तामिति तस्मिन्नुपहूता। विश्वमस्याः प्रियमुपहूतम्।
 विश्वस्य प्रियस्योपहूतस्योपहूता॥३०॥

सहर्षभा ह्यतामुपहूत९ सुपुत्रा षड्॥ [१३]

सत्यं प्रवोऽग्रे महानग्निहोता समिधोऽग्निवृत्राण्यग्निर्मूर्धोपहूतं देवं बर्हिरिदं द्यावापृथिवी तच्छुं योरा
 प्यायस्वोपहूतत्रयोदश॥१३॥

सत्यं वय९ स्याम वृष्टिद्यावा त्रि९शत्॥३०॥

सत्यमुपहूता॥

हरिः ओम्॥

॥इति श्रीकृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयब्राह्मणे तृतीयाष्टके पञ्चमः
 प्रपाठकः समाप्तः॥

Downloaded from

 <http://stotrasamhita.github.io> | [StotraSamhita](#) | [Credits](#)